

Коментарі та пропозиції НЕЦУ до проекту Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року

Національний екологічний центр України (НЕЦУ) розглянув проект [Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду на період до 2020 року](#) та пропонує на розгляд Кабінету Міністрів України відповідні коментарі та пропозиції. Сподіваємось, що наша робота допоможе Вам поліпшити План роботи Уряду.

Перш за все, НЕЦУ позитивно оцінює намагання Уряду України за 2014-2016 розбудувати та пріоритезувати державну політику у сфері енергоефективності та енергозбереження. Задля реалізації економічного зростання в Україні ми підтримуємо Уряд в досягненні достатньо амбіційної та одночасно реалістично визначеної цілі зі зменшення енергоємності ВВП до 0,2 кг. н.е. на 1 дол. США 2005. Проте, ми вважаємо, що для досягнення визначених індикаторів економічного зростання та зменшення енергоємності економіки зазначених планів буде недостатньо. Зокрема, серед інших розділів Плану дій, необхідно доопрацювати Розділ 18 “Енергоефективність та енергозбереження” у відповідності до Національного плану дій з енергоефективності до 2020 року.

Окрім того, вважаємо за доцільне закріпити на урядовому рівні важливість сільського розвитку, що включає аграрну та неаграрну економічні діяльності, сприяє покращенню якості життя, забезпечує охорону довкілля, підвищує привабливість сільської місцевості як місця проживання і ведення бізнесу, створюючи таким чином нові можливості для працевлаштування, особливо для молоді та жінок.

Зміст коментарів (по тексту)

Ціль 1. Економічне зростання	2
Розділ 11. Стимулювання розвитку агропромислового комплексу	2
Розділ 16. Реформа вугільної галузі	6
Розділ 17. Розвиток відновлюваної енергетики	6
Розділ 18. Енергоефективність та енергозбереження	7
Ціль 2 – Ефективне врядування	10
Розділ 8. Нова кліматична політика	10
Розділ 10. Належне екологічне врядування	11

Контактна особа:

Шумейко Анна
shumeiko@necu.org.ua
(044) 353 78 42
necu.org.ua

Ціль 1. Економічне зростання

Розділ 11. Стимулювання розвитку агропромислового комплексу

1. Пропонуємо змінити назву пріоритетних дій в Розділі 11 “Стимулювання розвитку агропромислового комплексу” (с.8) та “Удосконалення механізмів стимулювання розвитку АПК” (с.85) на **“Стимулювання розвитку сільської економіки та сільського розвитку”**.
2. На ст. 8 додати в опис пріоритетних дій: **“Удосконалення механізмів стимулювання розвитку АПК, зокрема малих та середніх фермерів, розширення доступу малих та середніх сільськогосподарських товаровиробників до кредитних ресурсів. Удосконалення форм і методів державної підтримки, її прозорості, прогнозованості та системності. Державна підтримка дорадницької сільськогосподарської служби. Сприяти диверсифікації економіки сільських місцевостей.”**

Вважаємо, що дана пріоритетна діяльність в такому формулюванні буде підкріплювати соціальне спрямування Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020р. у його цілях щодо “Економічного зростання” - оскільки сільський розвиток включає економіку аграрного та неаграрного спрямування; “Ефективне врядування” - наразі сільський розвиток тісно переплітається з регіональним розвитком та процесами децентралізації; “Розвитку людського капіталу” - оскільки сільський розвиток направлений на підвищення якості життя у сільських місцевостях.

3. Додати до “Основні проблеми, які мають бути вирішені” (с. 87):
  - **збільшення валового виробництва сільськогосподарської продукції не сприяє соціально-економічному розвитку сільських територій та підвищенню рівня життя сільського населення, тому існує потреба в комплексному підході до розв’язання проблем розвитку сільських територій за принципами сталого розвитку¹;**
  - **орієнтована на дотації політика підтримки не є дієвою в частині вирішення найгостріших соціально-економічних проблем на селі²;**
  - **проблеми охорони довкілля пов’язуються з не врахуванням екологічних вимог у виробничих процесах, що відбуваються на селі та недостатність та неефективність природоохоронних заходів;**
  - **інформаційно-консультативне забезпечення малих сільськогосподарських товаровиробників на сьогодні практично відсутнє, що значно обмежує їх можливості;**
  - **Необхідні належні системи нагляду, інформування та розроблені шляхи зменшення забруднення від с/г, зокрема нітратного та фосфатного.**

4. Додати до “Ключові кількісні показники, якими характеризується ситуація”:

¹ Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року, 2015: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80#n8>

² Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій: <http://minagro.gov.ua/node/16025>

- Згідно Держстату, на 1 січня 2016р. в Україні проживало 13 175 564 сільського населення;
- за відносним (національним) критерієм у 2013 році 34,1% населення сільської місцевості було за межею бідності;
- Малі сільськогосподарські виробники, які сьогодні створюють близько 45 відсотків валового сільськогосподарського продукту й істотно впливають на якість життя у сільській місцевості та забезпечення внутрішньої продовольчої безпеки.

5. Додати до “Мета, яку ми хочемо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017р.”:

- Розвиток економіки сільських територій шляхом диверсифікації та стимулювання неаграрних видів діяльності, поширення інноваційних продуктів, бізнес-мереж, маркетингових проектів, позиціонування, рекреаційних послуг;
- Розвиток інфраструктури села з розширення базових послуг для економіки сільських територій та сільського населення з наголосом на розбудову комунікаційних та інформаційних мереж;
- Підвищення рівня знань та практичних навичок сільського населення для організації та комерціалізації неаграрних видів діяльності на селі;
- Підвищення рівня знань малих та середніх фермерів, індивідуальні домогосподарства щодо ведення с/г, можливостей об’єднання та використання фінансових інструментів;
- Розроблені шляхи зменшення забруднення від с/г;
- Удосконалення форм і методів державної підтримки сільської економіки, її прозорості, прогнозованості та системності.

6. Додати до “Цільові кількісні показники, яких ми маємо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017р.”:

- диверсифікація та розширення можливостей для розвитку сільського, рибного, лісового господарства, аграрного і сільського туризму, інших видів економічної діяльності;
- розширення сфери прикладання праці та збільшення доходів сільського населення;
- збереження сільської місцевості як якісної просторової бази розвитку сільського господарства, агроландшафтів і життєвого середовища для майбутніх поколінь;
- Підвищення рівня знань малих та середніх фермерів.

7. Додати до пункту “Узгодженість зі стратегічними документами”:

“Протягом останніх років були закладені основоположні засади та напрацювання щодо понять “сільського розвитку” у державних програмах та стратегіях (Стратегія регіонального розвитку, 2014р; Єдина комплексна

стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки; Концепція розвитку сільських територій, 2015; Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року, 2015), **що отримало широку підтримку міжнародних експертів та фінансових організацій. Зокрема, Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 роки була розроблена групою міжнародних та українських експертів як окремий проект, профінансований Європейським союзом з залученням інших донорів, серед яких – Агентство США з міжнародного розвитку, Світовий банк/Міжнародна фінансова корпорація, Продовольча та сільськогосподарська організація ООН, Європейський банк реконструкції та розвитку, Організація економічного співробітництва та розвитку, Європейський інвестиційний банк, країни-донори (Канада та Швейцарія).** “

“У розробці проект *“ДЕРЖАВНА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА*³ розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року”

Розділ 14. Підвищення енергетичної незалежності

Для для підвищення енергонезалежності країни **План дій уряду повинен передбачати поступове зниження обсягів атомної генерації**, створювати засади для безпечного виведення з експлуатації старих енергоблоків АЕС та вчасного розвитку альтернатив на базі безпечних відновлюваних джерел енергії. Відповідно до цього:

1. Пункт 1 “Основні проблеми, що мають бути вирішені” пропонуємо почати із наступного вступного абзацу:
“Підвищення енергетичної незалежності передбачає роботу Уряду в наступних напрямках: 1) диверсифікація постачання енергоресурсів, 2) підвищення енергоефективності усіх секторів економіки, 3) розвиток відновлюваної енергетики”.
2. Ми пропонуємо змістити пріоритет із забезпечення енергетичної незалежності держави за рахунок розвитку ядерної галузі **на посилення реалізації заходів енергозбереження, впровадження відновлювальних та альтернативних джерел енергії та диверсифікації із синхронізацією з ринками ЄС (ENTSO-E)**. За умови стимулювання зменшення споживання паливно-енергетичних ресурсів та зміни енергетичного балансу з обмеженням використання імпортованої енергії, потреба імпорту енергоносіїв з Росії або інших країн різко зменшилася би або взагалі відпала.
3. Використання атомної енергетики визначається документом як передумова забезпечення належного рівня енергетичної безпеки та забезпечення потреб економіки: **“Забезпечення вітчизняних АЕС ядерним паливом власного виробництва [...] є пріоритетним завданням для уникнення імпортозалежності та забезпечення енергетичної безпеки держави”**. Для цього планується збільшення видобутку уранової руди.

Із Пункту 3 “Мета, яку ми хочемо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця

---

³ <http://minagro.gov.ua/apk?nid=10516>

2017 року” пропонуємо **видалити наступну частину тексту:**

“збільшення виробництва уранового концентрату до 1221 тонн на рік, здійснення заходів із створення виробництва та пошуку інвесторів для забезпечення організації виробництва цирконієвої губки та ядерного палива”.

Збільшення видобутку уранової руди не допомагає зменшити залежність від імпорту ядерного палива, адже не вирішує питання виробництва Україною власного ядерного палива. Україна підписала міжнародний договір про нерозповсюдження ядерної зброї, через що політично неможливо створення в країні власних потужностей зі збагачення урану, який необхідний для фабрикації ядерного палива. Україна буде залежною від імпортного ядерного палива доки використовує ядерну енергетику.

Збільшення видобутку урану (в т. чисті за рахунок нових родовищ Априлівського та Сафонівського) не допомагає у досягненні заявленої мети із підвищення енергетичної незалежності, не забезпечує оптимізації структури енергетичного балансу та росту частки відновлювано енергетики. Натомість призведе до серйозних негативних наслідків для довкілля, в тому числі до утворення великих обсягів радіоактивних відходів.

4. У відповідності до зазначеного вище, із **Пункту 4** “Цільові кількісні показники, яких ми маємо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017” року пропонуємо **видалити три показники:**

Найменування виробництва, продукції	Найменування показника	Одиниця виміру	Виконання за роками			
			2017	2018	2019	2020
Уранове виробництво, концентрат природного урану	виробництво	тонн	1221	1406	1501	2480
Цирконієве виробництво, цирконієва губка	виробничі потужності	тонн на рік				250
Виробництво ядерного палива, тепловидільні збірки	виробничі потужності	єдиниць на рік				630
Видобуток природного газу	видобуток	млн. м ³	20,5	22,5	25,2	27,6

5. Перший абзац **Пункту 7** “Суть підходу, який пропонується реалізувати, який пропонується реалізувати в середньостроковій перспективі” пропонуємо **подати у наступній редакції:**

“Забезпечення розвитку паливно-енергетичного комплексу шляхом переходу до енергоефективного та енергоощадливого використання і споживання енергоресурсів, із впровадженням низьковуглецевих інноваційних технологій з довгостроковим баченням повної декарбонізації економіки у другій половині цього століття”.

Розділ 16. Реформа вугільної галузі

В Пункті 7 “Суть підходу, який планується реалізувати” пропонуємо **додатково внести положення**, закладені в проекті Енергетичної стратегії до 2035 року:

“ – Державна програма і відповідна законодавча база закриття нерентабельних шахт із врахуванням соціальних наслідків у регіоні;

- Припинення практики виділення видатків з державного бюджету на підтримку рентабельності господарювання суб'єктам ринків (вугілля);

- Створення системи прямих ринкових відносин між виробником вугілля та його споживачами.”

Та внести відповідні заходи в таблицю послідовності кроків Пункту 8.

№	Кроки	Пояснення, обґрунтування	Відповідальні, включаючи інші державні органи	Терміни (квартал)	Що дасть реалізація цього кроку (очікуваний результат)
4	Державна програма і відповідна законодавча база закриття нерентабельних шахт із врахуванням соціальних наслідків у регіоні	Необхідність соціального захисту працівників	Міненерговугілля Мінсоцполітики	2017	Планове закриття нерентабельних шахт з мінімальними соціальними наслідками для працівників
5	Створення системи прямих ринкових відносин між виробником вугілля та його споживачами		Міненерговугілля Мінекономрозвитку	2017	

Розділ 17. Розвиток відновлюваної енергетики

1. До Пункту 7 “Суть підходу, який пропонується реалізувати в середньостроковій перспективі” пропонуємо **додати**:

- **Зменшення технічних бар'єрів при підключенні об'єктів ВДЕ до мережі та скорочення кількості днів, необхідних для такого підключення.** (Обґрунтування: відповідно до проекту Національної енергостратегії до 2035 року “швидкість підключення до мережі в Україні становить у середньому 263 дні, що відповідає 137 місцю у світі за міжнародним рейтингом “Doing Business”, який характеризує доступність підключення до мережі. Це є негативним фактором у визначенні інвестиційної привабливості України)
- **Розробка та запровадження програми розвитку розподільних мереж України.**

- **Забезпечення законодавчої основи для створення і ефективної роботи енергокооперативів**

2. Із **Таблиці 8** “Послідовність кроків, які планується зробити у 2017 році” **видалити підпункти 7 та 8 щодо планів будівництва Канівської ГАЕС**. Будівництво Канівської ГАЕС не є ні екологічно, ні економічно обґрунтованим і має бути виключено з Урядового плану дій.

Кроки	Пояснення, обґрунтування	Відповідальні, включаючи інші державні органи	Терміни (квартал)	Що дасть реалізація цього кроку (очікуваний результат)
5. Розроблення та подання КМУ проекту розпорядження "Про затвердження проекту, будівництва другої черги Дністрівської ГАЕС" у складі гідроагрегату №4	Передбачено Планом заходів щодо виконання "Програми розвитку гідроенергетики до 2026 року" (Додаток 2)	Міненерговугілля Мінфін Мінекономрозвитку Мінрегіон	II квартал 2017 року	Затвердження проекту та початок будівництва
6. Розроблення та подання КМУ проекту розпорядження "Про затвердження ТЕО проекту "Будівництва Каховської ГЕС-2"		Міненерговугілля Мінфін Мінекономрозвитку Мінрегіон	I квартал 2017 року	
7. Завершення ініціювання проекту "Будівництво Канівської ГАЕС"		Міненерговугілля Мінфін	I квартал 2017 року	Розпочати переговори з Світовим банком та Європейським інвестиційним банком щодо залучення фінансування
8. Укладання кредитних угод з МФО для реалізації проекту "Будівництво Канівської ГАЕС"		Міненерговугілля Мінфін	IV квартал 2017 року	Розпочати реалізацію проекту будівництва

Проект будівництва та експлуатації Канівської ГАЕС є проектом із значними екологічними та техногенними ризиками, а також значною заявленою вартістю у 1, 28 млрд. євро. Під його реалізацію планується залучити близько 1 млрд. євро кредитних коштів під державні гарантії від Всесвітнього банку, ЄІБ та ЄБРР. Остаточних рішень щодо схвалення кредитного фінансування наразі немає, зокрема, через відсутність задовільної екологічної та соціальної оцінки проекту.

Розділ 18. Енергоефективність та енергозбереження

1. У даній частині **плану дій Уряду не приділяється достатньої уваги впровадженню відповідних заходів у промисловому та комерційному секторах**. Натомість імплементація Директиви 2012/27/ЄС щодо енергоефективності вимагає впровадження державної політики енергоефективності як в державних установах, так і у промисловості, житловому та комерційному секторах. Саме тому у **Пункті 2 доцільно доповнити кількісні показники, якими характеризується ситуація в основних галузях економіки України** (металургія, аграрний сектор, машинобудування, переробна галузь, бюджетні установи, енергетичні підприємства) -

наприклад енергоємність виробництва, питомі втрати паливно-енергетичних ресурсів, тощо.

2. Оскільки **Пункт 3 “Мета, яку ми хочемо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017 року”** не передбачає стимулювання ощадливого використання електричної енергії та впровадження енергоефективного обладнання, модернізації навіть на об’єктах державної власності (бюджетні установи, державні підприємства, тощо). Відповідно до цього, пропонуємо **викласти даний абзац у наступному формулюванні:**

*“Скорочення споживання обсягу **паливно-енергетичних ресурсів** за рахунок впровадження сучасних енергоефективних технологій та застосування енергоефективного обладнання, надання якісних житлово-комунальних послуг”.*

3. **Пункт 4 “Цільові кількісні показники, яких ми маємо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017 року” не узгоджені з показниками, які встановлені Національним Планом дій з енергоефективності до 2020 року**, зокрема очікуваного заощадження енергії (в побутовому секторі, сфері послуг, промисловості, транспорті, бюджетними установами), оцінки обсягів необхідних інвестицій для виконанні заходів.

Потрібна інформація для доповнення пункту 4 наведена у таблицях 8 (в загальному вигляді) та 9, 10, 11, 13, 15 (деталізовано по заходах):

Таблиця 8 Впровадження заходів Національного плану дій з енергоефективності на період до 2020 року.

№	Сфера економічної діяльності в якій реалізуються заходи НПД ЕЕ	Очікувана економія у 2017 р., тис. тне	Очікувана економія у 2020 р., тис. тне	Виконавець	Загальне ⁴ фінансування на період 2015-2020, млн євро
1	Побутовий сектор	2160	3226	Мінрегіон Держенерго- ефективності	11 170
2	Сфера послуг	598	1041		4 980
3	Промисловість*	581	1610	Мінеконом- розвитку	4 265
4	Транспорт	274	624	Мінінфра- структури	14 655
Загалом		3613	6 501		35 070

* У секторі промисловості враховано сільське господарство

4. До **Пунктів 7 та 8** даного розділу пропонуємо додати показники та заходи щодо реалізації державної політики стосовно:
- **енергосервісних контрактів** (ЕСКО: прийняття закону з правками до чинного закону щодо синхронізації з Проззорро),
  - **енергетичного аудиту та енергетичного менеджменту** (на рівні підприємств та бюджетних установ),

⁴ Наведені витрати включають сукупні інвестиційні витрати на впровадження технологій, завдяки впровадженню яких будуть досягнуті цілі щодо енергозбереження

- критеріїв енергоефективності для здійснення державних закупівель.

5. В Пункт 7 пропонуємо додати абзаци:

“Створення умов для залучення інвестицій у проекти підвищення енергоефективності та енергозбереження в бюджетних установах за допомогою ЕСКО”.

“Забезпечення проінформованості суб’єктів господарювання щодо власного енергоспоживання та потенціалу енергозбереження”.

“Пріоритезація вжиття заходів з енергоефективності та енергозбереження, де це є економічно ефективним і технічно здійсненним, в будівлях адміністративних установ та державних органів влади з низьким рівнем енергетичної ефективності”.

“Заохочення державних та місцевих органів влади до впровадження заходів підвищення енергоефективності та енергозбереження шляхом впровадження системи енергетичного менеджменту та використання енергоефективного обладнання та матеріалів.”

6. Пропонуємо також доповнити таблицю про послідовність кроків, які планується зробити у 2017 році:

Кроки	Пояснення, обґрунтування	Відповідальні, включаючи інші державні органи	Терміни (квартал)	Що дасть реалізація цього кроку (очікуваний результат)
<i>Розробка та супроводження прийняття закону №4549 “Про внесення змін до Закону України Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб’єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації (щодо механізму закупівлі енергосервісу)”</i>	Запровадження законодавчої бази для укладення енергосервісних договорів щодо будівель бюджетних установ та організацій забезпечить довгострокові гарантії для інвесторів, зокрема щодо виплати винагороди за досягнуту економію в рамках енергосервісного договору, визначення прозорого механізму відбору переможця тендеру на надання енергосервісних послуг.	Мінрегіон Мінеконом-розвитку Мінфін Держенерго-ефективності	I квартал 2017 року	Зменшення споживання енергії (комунальних послуг та енергоносіїв) у будівлях бюджетних установ та організацій. Забезпечення платоспроможності бюджетів усіх рівнів щодо утримання будівель бюджетних установ та організацій.
<i>Розробка та супроводження нормативно-правових актів, що впроваджують та регламентують енергетичний</i>	Відповідно до вимог Директиви країни-члени ЄС гарантують забезпечення наявності ефективних, високоякісних схем перевірки споживання енергії для всіх кінцевих	Мінрегіон Держенерго-ефективності	III квартал 2017 року	Запровадження системи енергоаудиту та енергоменеджменту.

<p>менеджмент на рівні муніципалітетів та підприємств, а також енергетичний аудит</p>	<p>споживачів, у тому числі невеликих побутових, комерційних і малих та середніх промислових споживачів. Енергоаудит для промислових підприємств має включати: - проведення обов'язкового аудиту для компаній з річним обсягом споживання енергії, що перевищує визначений обсяг; - схему добровільного аудиту для інших компаній.</p>			
<p>Аналіз досвіду країн Європейського Союзу та розробка відповідного нормативно-правового акту щодо запровадження критеріїв енергоефективності для здійснення державних закупівель</p>	<p>Внесення змін до законодавства в сфері здійснення державних закупівель та встановлення критеріїв енергоефективності для визначення переможця процедури закупівель.</p>	<p>Держенерго-ефективності Мінеконом-розвитку Мінфін</p>	<p>IV квартал 2017 року</p>	<p>Збільшення частки енергоефективних приладів, матеріалів та обладнання бюджетними установами</p>

Ціль 2 – Ефективне врядування

Розділ 8. Нова кліматична політика

1. В **Пункт 2** “Ключові кількісні показники, якими характеризується ситуація” **додати показник “Щорічні сукупні викиди парникових газів”**.
2. В **Пункті 3** “Мета, яку ми хочемо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017 року” **внести зміни в пункти:**

“запобігання зміні клімату шляхом стабілізації антропогенних викидів на рівні 2015 року і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави”;

“запобігання руйнуванню озонового шару шляхом скорочення викидів озоноруйнівних речовин та перехід до використання альтернативних озонобезпечних холодагентів відповідно до рішень конференції сторін Монреальського Протоколу”;

А також **додати підпункти:**

“запровадження системи моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів в Україні”

“На виконання Паризької угоди реалізовувати політику задля утримання

росту глобальної середньої температури набагато нижче 2 °С відповідно доіндустріального рівня, визнаючи, що це значно скоротить ризики і вплив зміни клімату, а також докласти максимальних зусиль для утримання глобальної середньої температури на рівні 1,5 °С”.

3. В Пункт 4 “Цільові кількісні показники, яких ми маємо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017 року” додати:

“Підготовка і подання до секретаріату РКЗК ООН оновленого національного внеску до Паризької угоди в терміни, прийняті рішеннями Конференцій Сторін РКЗК ООН”.

“Поступове збільшення податку на викиди парникових газів з 2018 року для фінансування заходів зі скорочення викидів парникових газів, в тому числі заходів з енергоефективності, енергозбереження та адаптації до глобальної зміни клімату”.

Розділ 10. Належне екологічне врядування

1. В Пункт 1 основні проблеми, які мають бути вирішені у цій сфері додати:

“Відсутність закону про оцінку впливу на довкілля (ОВД) та закону про стратегічну екологічну оцінку (СЕО), що призводить до планування та реалізації проектів без належної оцінки екологічних і соціальних наслідків та участі громадськості. Прийняття цих законів є обов’язковим зобов’язанням України в рамках міжнародного Договору про приєднання до Енергетичного Співтовариства”.

“Відсутність єдиних методик для розрахунку обсягів викидів парникових газів для промислових секторів економіки. Це призводить до того, що обсяги сплати існуючого податку на CO₂ не відповідають фактичним викидам на підприємствах і держава недоотримує кошти.”

“Низький податок на викиди парникових газів, що не стимулює модернізацію та скорочення викидів парникових газів. Наразі в Україні дає податок на CO₂ на рівні 33 копійки за 1 тону. Для порівняння, плата за викиди парникових газів в Європейській системі торгівлі складає 4 євро”.

“Відсутність дієвого диференційованого податку на автомобільний транспорт в залежності від викидів парникових газів. Наразі в Україні податки при реєстрації автомобілів мало відрізняються для авто з низькими викидами та значними викидами на 100 км. В усіх європейських країнах ці податки значно відрізняються, і таким чином, стимулюють покупця купувати моделі з низькими викидами⁵.”

2. В Пункт 3 “Мета, яку ми хочемо досягти” додати наступні пункти:

⁵ НЕЦУ, Фіскальні методи регулювання викидів CO₂ автотранспортом в Україні, 2014 <http://climategroup.org.ua/?p=2701>

“Забезпечення виконання зобов’язань в рамках міжнародного Договору про приєднання до Енергетичного Співтовариства щодо оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки у відповідності Директиви 85/337/ЄЕС та Директиви 2001/42/ЄС”.

“Забезпечення належного обліку викидів парникових газів в промислових секторах України”;

“Стимулювання скорочення викидів парникових газів в секторі автотранспорту шляхом запровадження диференційованого податку на авто в залежності від викидів парникових газів”.

3. В **Пункт 4** “Цільові кількісні показники, яких ми маємо досягнути в середньостроковій перспективі і до кінця 2017 року” **додати:**

“Кількість прийнятих методик для розрахунку обсягів викидів парникових газів для промислових секторів економіки”

“Поступове підвищення податку на CO₂ до рівня 2 грн за тону CO₂ до 2020 року та забезпечення цільового використання зібраних коштів на заходи скорочення викидів парникових газів та адаптації до зміни клімату”

“Якісні зміни в автопарку України: % авто з низькими, середніми та високими викидами парникових газів”.

4. В **Пункт 5** “Відповідність пріоритету Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, іншим стратегічним документам, міжнародним зобов’язанням, зокрема Угоді про асоціацію” **додати:**

Договору про приєднання до Енергетичного Співтовариства щодо оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки у відповідності Директиви 85/337/ЄЕС та Директиви 2001/42/ЄС.

5. В **Пункт 7** Суть підходу, який пропонується реалізувати в середньостроковій перспективі пропонуємо **додати:**

“Запровадження/посилення фіскальних методів регулювання викидів забруднюючих речовин”

6. В **Пункт 8** Послідовність кроків, які планується зробити у 2017 році **додати наступні кроки:**

Кроки	Пояснення, обґрунтування	Відповідальні, включаючи інші державні органи	Терміни (квартал)	Що дасть реалізація цього кроку (очікуваний результат)
Законодавство щодо оцінки впливу на довкілля та			2017	

<i>стратегічної екологічної оцінки</i>				
<i>Розробка та прийняття єдиних методик розрахунку викидів парникових газів в промисловості</i>	Невідповідність реальних викидів сплаченому податку	Мінприроди	2017	Покращення системи обліку викидів парникових газів в промисловості та збору існуючого податку на CO ₂
<i>Розробка та прийняття плану поступового підвищення існуючого податку на CO₂</i>	Відсутність стимулювання скорочення викидів	Мінприроди	2017	Стимулювання скорочення викидів парникових газів; формування державних ресурсів для програм енергоефективності, скорочення викидів та адаптації до глобальної зміни клімату
<i>Запровадження диференційованого податку на CO₂ для автотранспорту</i>	Відсутність принципу "забруднювач платить" в сфері автотранспорту для власників авто із значними викидами парникових газів	Мінприроди Мінфін Мінінфраструктури	2017	Стимулювання якісних змін в автопарку України в напрямку зменшення викидів парникових газів.